

Hadak

Útján

Bajtársi Híradó

A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének tájékoztatója

LXXI. évfolyam

2020. április-május-június

568. szám

Simonyi László (2020 április): 75 évvel ezelőtt

Hideg volt. A kis bajor falucska egyik erdős dombján ültem a frissen összeszedett rőzsekötegen, fáradtan. Lábamon az otthoni, városi félcipő átázott an negyedméteres hóban, amit néhány nappal azelőtt kaptunk. Úgy fél kilométernyire, lenn a völgyben, mindkét végén feldíszítve fehér lepedőből készült zászlókkal, az üres vonatunk vesztegelt. Akik a vonattal jöttek, most mind a faluban lettek elszállásolva, egy nagy pajtában, szalmán, szénán, takarókon gunnyasztva, s hallgatták a távoli Ostmarkstrassén vonuló amerikai páncélosok dübörgését, amint azok Csehország felé haladtak. A pajtában akkor ott feküdt takarókba csavarva szegény kishúgom, aki néhány másik kisgyerekekkel együtt kanyaróban szenvedett. A pajta előtt, az utcácska másik oldalán, egy kemenceszerű téglapéítménynél anyám és más asszonyok főzték a napi egytál ételt a maradék főzni való nyersanyagból, meg egy karóráért kapott krumpliból.

Végre feláltam, felnyaláboltam a rőzsegöteget és elindultam lefelé a domboldalon, többet csúsztva, mint lépkedve.

S amikor leértem, egy bajor gazda kijött a pajta melletti házból, s felénk fordulva így szólt: "Na, der Krieg ist kaputt, die Amerikaner kommen."

S így tudtuk meg, hogy a háborút elvesztettük...

A várt titkos fegyverek olyan titkosak voltak, hogy senki sem találta meg őket. Német tábornokok mentek Rheimsbe, majd Berlinbe, hogy aláírják a feltétlen megadás megállapodásait, az amerikai, angol és francia tábornokok, majd a szovjetek előtt.

És mi, magyarok, idenben voltunk, és senki sem tudta mi lesz... Itt maradunk, vagy a győztesek összeszednek minket, felraknak arra vonatra, aminek üres kocsijai ott vesztegelnek lent a völgyben s

Hadak Útján Bajtársi Híradó -

A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének
tájékoztatója. Indult 1949 áprilisában
Ausztriában ill. Bajorországban, "MHBK
Központi Tájékoztató" címen.

Az MHBK-t alapította Zákó András m.kir.
vezérőrnagy Klagenfurtban 1948-ban.

World Federation of Hungarian Veterans
Official Review, Quarterly Periodical

Megjelenik negyedévenként, ISSN 0847-2599

Kiadó/Publisher: Simonyi László, MHBK
központi vezető, Chicago

Főszerkesztő/Editor: Dr. Tóth Gergely

Nyomda/Printing: Weller Publishing, Toronto

A szerkesztő levelezési címe:

Dr. Tóth Gergely

400 NE 35th Ct., #5

Oakland Park, FL 33334, USA

Email: hadakutjan@yahoo.com

Az emailben továbbított gépelt anyagot kérjük
sima word-formátumban elküldeni.

Minden címváltozást kérünk az alábbi címre:

Mátrai Géza

P.O. Box 5762, Station "A"

Toronto, ON

M5W 1P2, Canada

Minden előfizetési díjat, hozzájárulást, Zrínyi
Alap járadékot kérünk erre a címre kiállítani és
postázni, lehetőleg USA dollárban:

Alexander Jankovich, MHBK Treasurer

**4507 W. Lawrence Ave., Unit 107, Chicago,
IL 60630, USA**

Beküldött kéziratokat és fényképeket nem
őrünk meg és nem küldünk vissza. A
szükséges javítás és a rövidítés jogát
fenntartjuk. A névvel aláírt cikkek nem
feltétlenül tükrözik a szerkesztő és a kiadó
álláspontját, s azokért mindenkor a cikkíró
felelős. Folyóiratunkban megjelent írásokat –
a szerző és lapunk megnevezésével – más
újságok és honlapok szabadon átvehetik.

Lapzárta:

Március, június, szeptember ill. december 1.

Az időről-időre fellépő helyhiány kapcsán
megértésüket kérjük, amennyiben lehet, a
beküldött anyagot a következő számokban
közöljük.

A tartalomból:

-Elhunyt Fodor Jenő, franciaországi
csoportvezetőnk

-Az emigrációs csoportok hírei

-A trianoni nemzetgyalázásra emlékezünk

-Cserkészhírek, és délvidéki visszaemlékezés

-Megemlékezések, programok a tavasz folyamán

-Halálhírek, méltatások, rövid hírek, levelek

hazavisznek, ha akarjuk, ha nem... Mi lesz velünk?

Mint 25 évvel korábban, most megint a háború vesztes oldalán végeztük. Mélyen a szívünkben már tudtuk, hogy Délvidék, Felvidék, Kárpátalja, Észak-Erdély, Muraköz, Bácska nem marad Magyarországon, megint kitépik őket Hazánk testéből, s ahol őseink éltek és haltak, idegenek martaléka lesz.

S Hazánk új vezetői, frissen bevonulva Moszkvából a szovjet szuronyok védelme alatt, megismertetik velünk a legyőzöttek sorsát. *Vae victis*. Amit az aljas, hazug trianon és Versailles-i békediktátumok megalapoztak, azt a világháború most befejezte. S majd később, mikor a nyugatiak egyik vezető tábornagya megírta emlékiratait, aminek a "Crusade in Europe" címet adta, egy szóval sem említette, hogy hadjáratuk Közép- és Kelet-Európát, amit a nyugatiak "szovjet hemiszférának" neveztek, most felszabadulás helyett bolsevista rabszolgasorsba "szabadította."

Évek múltak. Sokan, akik 1945 májusában a kis bajor falucska pajtájában fagyoskodtak, négy-öt évnyi hazátlan tengődés után katonai szállítóhajókon mehettek tovább a világ különböző országaiba, mint emigránsok. Voltak olyanok is, akik hazamentek és ott küszködtek, megalázva, börtönben, sokan a bitófán végezve életüket, vagy később, amikor a díszes nyugati hatalmak megint magára hagyták Magyarországot, 1956-ban menekültek ki újra a Hazából.

Akik kijöttek Bajorországból, sok sírdombot is hagytak a temetőben. És új országokban nevelték fel egy új magyar nemzedék tagjait. S sokan csak akkor beszéltek igazán ősi anyanyelvüket, amikor a magyar templomokban felhangzott, hogy "Boldogasszony anyánk, égi nagy pátrónánk!"

Így kezdődött hát éppen 75 évvel ezelőtt, egy kis bajor falucska egyik domboldalán...

Részvétünk Géza bajtársunknak

Ószinte részvétünket fejezzük ki Mátrai Gézának, lapunk torontói ügyintézőjének és postázójának, szeretett húga, Judith (Mátrai) McDonald (1952. december 5.-2020. március 16) elhunya miatt. A Holy Cross temetőben lelt végső nyughelyre szülei mellett. A Jóisten nyugosztalja és adjon megnyugvást a családnak.

Honfi János: Hírek Buenos Airesből, az ottani korábbi MHBK főcsoport munkáját továbbvivőktől

Kedves Gergő! Az argentin hadsereg tisztikarában változás történt február elején. A dandártábornok, Agustín Humberto Cejas, aki a hadsereg tanügyi igazgatója volt, az argentin hadsereg új vezérkari főnöke lett. (ld. Hadak Útján 563. sz. 7-8. old., ill. 564. sz. 12-13. old.). Még a kinevezés napján válaszolt gratuláló hívásomra, Rubén Freytes ezredestől, a hadsereg ceremóniafőnökétől pedig magyar közösségünk is rögtön megkapta a VIP meghívókat.

A jó baráti kapcsolatok lehetővé teszik a további együttműködést az argentinok és magyarok között. A Colegio Militar de la Nacion igazgatója továbbra is Roberto Ariel Agüero dandártábornok. Ebben az évben úgy tűnik, hogy a járvány miatt nem fogok tudni hazautazni a további kapcsolatépítés ügyében, de jövőre igen, s reméljük, hogy új lelkesedéssel tovább szolgálhatjuk Hazánkat.

További jó munkát kívánva ölel, János

Redl Erzsébet, az AMISZ elnöke, Honfi János, a dandártábornok, az argentin hadsereg vezérkari parancsnoka Cejas Humberto és felesége Cejas-né Monica, Paál Magdi, Puricelliné Szabó Éva, és Honfiné Rajczy Katalin

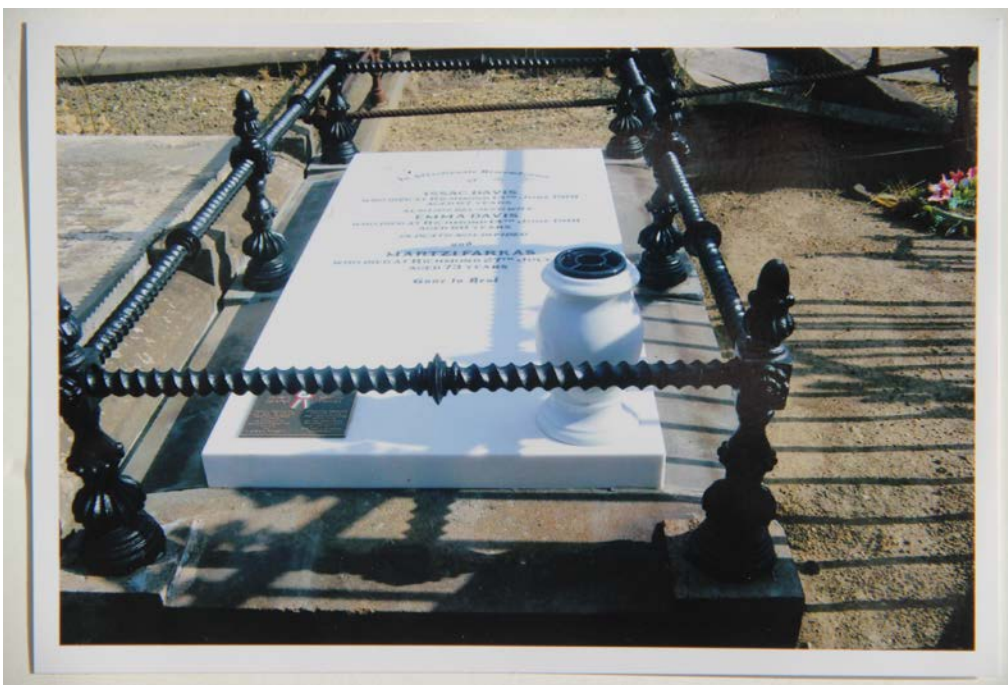
v. Szmolnik Lajos, 56-os szabadságharcos (Melbourne): Felújították Melbourne-ben Farkas Márton főhadnagy 48-as szabadságharcos sírját

Hosszú kutatások után találták meg annak idején Farkas Márton földi maradványait egy közös sírban, a város egyik legrégebbi temetőjében, Carletonban. Meghalt 73 éves korában, 1893. július 27-én, Richmondban. Mivel a születés és halálozás dátumai a temető könyvelésében nem voltak világosak, utánajártam a dolognak, mert nem hagytam nyugodni a dolog. Megkértem odahaza Bősze József nyá. alezredes bajtársamat, hogy vegye fel a kapcsolatot a budapesti Hadtörténeti Levéltárral, s kerestessen utána Farkas Márton adatainak, hogy megtudjuk valódi születési évét. A siker nem maradt el és a következőket kaptuk.

Farkas Márton fhgy. született Erdélyben 1820-ban, Küküllő vármegyében. 1848 szeptemberében az egyik Pest megyei önkéntes nemzetőrszázalaj főhadnagya, részt vesz a Jellasics elleni harcokban. Novembertől őrmester a 36., 1849. feb. hadnagy a 63-as Honvédszázalajnál. Július 25 (máj. 16) főhadnagy a 93. Százalajban a bányász V. Hadtestnél a borosjenői fegyverletételig. A Szabadságharc

után emigrál, 1853- aranyásó Ausztráliában. Végleg itt telepszik le. Meghalt Melbourne-ben 1893 július. -Ezek tehát a levéltári adatok.

Adjunk egy kis történelmi háttérrel emigrációs életéről. Farkasnak az 1848-49-es szabadságharc bukása után menekülnie kellett, nehogy bitófára kerüljön, s Angliába ment. Néhány évig ott élt. Erre az időre esett az ausztráliai aranyláz (1849-56), így ennek hatására ő is, harmadmagával, báró Mednyánszky Cézárral (Görgey hadseregének tábori lelkészével) és egy Alexander Schubert nevű lengyel katonatiszttal 1853 januárja elején az Antelope nevű angol hajón kihajóztak Liverpoolból. Melbourne-ben embertelen körülmények fogadták. Ideiglenes faházak, csupasz táj, víz alig. Úgy tűnt nekik akkor, hogy Ausztrália a természet legfiatalabb gyermeke.

A szépen fejújított, méltó sír

Néhány évig a victoriai aranymezőkön dolgoztak embert próbáló körülmények között, Ballarat és Bendigo városok környékén. Voltak, akik idővel visszatértek Európába, mint pl. báró Mednyánszky, de Farkas Melbourne-ben telepedett le. 1861-63 között dohányüzlete volt a Gertrude St. 44 alatt Collinwoodban, majd később kereskedelmi utazó lett. 1882-ben a 16 Richmond Terrace alatt lakott Richmondban. Majd ingatlant vett a 221 Punt Rd. alatt, és ott élt haláláig. Charwood nevű háza ma is ott áll eredeti formájában. Összesen 41 évet élt Victoria államban. Kossuth-tal levelezésben álltak, megbízható embere volt. Távollétében Farkas főhadnagyot végül előléptették századossá.

A síremlék gyönyörű felújítása a Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma és a Melbourne-i Magyar Református Egyház támogatásával valósult meg.

Forrás: Dr. Kunz Egon (1985), The Hungarians in Australia

Az MHBK központi vezetőjének üzenete

Hősök Napja, és Trianon 100. évfordulója

Ebben az évben nem tudjuk megtartani a szokásos Hősök Napi és Trianon-megemlékezésünket itt a chicagói Szt. István templomban. De nem szabad sehol ennek a trianoni nemzetgyalázásnak a 100. évfordulóját megemlékezés nélkül elmulasztanunk! Az emlékeztetés pusztán arra a sok keserű statisztikai mutatóra, amik következtében ezeréves Hazánk így a sír szélére került, nem elég. Gondolnunk kell arra a lelki terrorra és megaláztatásra is, ami még ma is folytatódik (*l. az éppen az "európai" Károly-díjjal kitüntetett Klaus Iohannist – a szerk.*), és örökre lelki veszteség marad generációkon keresztül. Az Antant hatalmak bosszúja, különösen a németek és méginkább a Habsburg birodalom ellen, mégsem Ausztriát sújtotta, hanem Magyarországot. Azt az országot, amelynek miniszterelnöke, gr. Tisza István erősen ellenezte Bécs ultimátumát Szerbia ellen. És feldarabolták Magyarországot aljasul, hazug térképek szerint, így minket büntettek meg, nem Ausztriát, sőt, még ők is kaptak a mi nemzetestünkből, a Burgenlandnak nevezett Várvidéki részből. S ezt nevezték "békének"... S ezt kapta a magyar nép köszönetül a Nyugattól, amiért századokon át, magyar vér, a mi hőseink vére volt az az élő gát, amely távol tartotta a nyugattól a keleti inváziókat. Ezért nekem ez a dátum örökre gyásznappal marad, amit nem lehet soha sem elfeledni, sem megbocsátani. Hagyom a megbocsátást az Úristenre, de amíg ezt a nemzetsértést a tettesek jóvá nem teszik, addig mi nem ünnepelünk, hanem a nemzeti gyász keserű torát tartjuk. S igaz magyartól csak ezt lehet elvárni.

Éljen Magyarország, maradjon örökre magyar, szabad, független és erős!
Simonyi László, központi vezető, Chicago

**Részletek Dobozy István VRNT, az MHBK Délausztráliai „Zákó András”
főcsoportvezetője, az MHBK központi vezetőjének ausztráliai helyettese, a
Szent László Társaság (1861) és Rend ausztráliai törzsszéktartója jelentéseiből
Adelaide-ből, a helyi MHBK Értesítő 2020/2. számából, kivonatosan:**

Bajtársak!

Napjainkban a világszerte elterjedt járvány megváltoztatta a megszokott életformát. Nem szabad

közel legyünk egymáshoz, azért, hogy megakadályozzuk a kór terjedését. Ez a „közel legyünk egymáshoz” kijelentés azonban csak a fizikai közelségre utal, a bajtársias közelséget nem érinti. Sőt, megerősíti bennünk a tudatot, hogy törődnünk kell embertársainkkal. A napi hírek is az egymással való törődésünket sugározzák: a betegek ápolása, rászorultak segítése, magányosok felkeresése stb.

Ugyanígy a templomok bezárása sem jelenti az Egyház megszűnését. Igen a templomok, az épületek bezártak, de tulajdonképpen mi vagyunk az élő Egyház, ami virágzik körülöttünk. Foglajjuk imáinkba mindazt a sok nehézséget és halált, ami az emberiségre tört és kérjük a jó Istent, hogy erősítse meg bennünk a hitet, szeretetet, irgalmat és segítő készséget a biztonságos családi élet visszaszerzésére.

Március 15. - Minden magyar ünnepe

A Délausztráliai Magyar Egyesületek Szövetsége (DAMESZ) rendezésében az idei megemlékező ünnepélyt március 15.-én tartottuk meg, a Délausztráliai Magyar Klubban lévő Hősi emlékmű előtt. Szabó Attila lelkész, a DAMESZ elnöke és én mondtunk beszédet, Czár László és Nyakas Gergő szerepeltek. Az MHBK részéről mondott beszédemet az alábbiakban közlöm:

„Kedves Hölgyeim és Uraim, Magyar Honfitársaim!

Évente megemlékezünk az 1848-as szabadságharc eseményeiről, és mindig kihangsúlyozzuk azt a fontos tapasztalati tényt, hogy „az együttes erőnek, egy akaratnak nagy hatása van a közös cél elérésére”. Itt Délausztráliában baráti körben éltünk évtizedeken át, de sajnos voltak helyzetek,

amikor nem értettünk egyet, nem volt egy az akarat. Ezek sok szomorúságot okoztak és megakadályozták az előrehaladást. Ezzel szemben mindig jó érzés látni a megszokott szeretetet és mosolyt az arcokon.

Ma a márciusi események újból felidézik az összefogás fontosságát. Ne feledjük azt, hogy az „egy akarat” megvan minden keresztény emberben és ez nem más, mint az örök élet vágya. Ezért földi életünket együttes erővel, békességben és szeretetben kell megélnünk ahhoz, hogy célunk megadassék Isten kegyelme és irgalma által.

Nézzünk most egymásra, az emlékműre és a körülöttünk lévő zászlókra.

- köztünk megvan a testvériesség,
- az Emlékmű üzenete - az áldozatkészség,
- a piros-fehér-zöld zászló - a nemzeti összetartozás,
- az MHBK zászló - az emigrációs életünk,
- a Vitézi zászló – a család védelme
- a Szeretet Zászlaja - Isten áldozatos példája és parancsolata.

Együttes erővel vegyük komolyan ezeket az üzeneteket és gyakoroljuk az önfeláldozás erényeit a közös akarat elérése érdekében. Istennel a Hazáért!”

Őry László OAM, 1924 október 5 - 2020 április 15

László bajtársunk április 15.-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Az emigrációban évtizedeken át munkalehetőséget nyújtott magyar honfitársainak, ami nagy segítséget jelentett az újonnan érkezőknek. Ennek elismerésére kitüntetésben is részesült az ausztrál államtól. Az utolsó években többször találkoztam vele a magyar szentmisén, ahová gyermekei rendszeresen hozták. Leányai mindig nagy szeretettel gondozták és többször említették, hogy örömmel várják azt, hogy rajtuk legyen a sor a beosztott munkára. Öregségében Ő kapta a segítséget, amit előbb másoknak nyújtott. Kérjük a Jó Istent, hogy adjon Neki örök nyugalmat.

Gondolatok 2020 Hősök Napjára

Háború van, egy nagyon furcsa háború. Nincs sas-behívó, sorozás, katonai kiképzés, légiriadó, bombázás, tankcsata, szuronyroham, mint az első világháborúban. Nincs géppuska, Sztálin-orgona, és ki tudja még, hány féle harci eszköz.

Napjainkban világjárvány pusztít. Nem tudjuk, hol az ellenség. Félünk, rettegünk, hogy minket mikor és hol ér el a halál. A védekezés nem harctereken, bunkerban vagy óvóhelyen történik, hanem otthonunkban, kórházainkban és közösségeinkben, védőszabályokkal körülbástyázva.

Orvosok és ápolók, az egészségügy és a kormány mindent megtesznek, hogy biztonságban maradhassunk. A világ országaiban rengeteg a halott. A statisztikai adatok döbbenetes képet mutatnak, és még nincs vége. Ki lesz a győztes? A vírus, ami most az emberek között éli pusztító világát, vagy az ember, aki arra hivatott, hogy feltalálja a járvány elleni védőoltást? A halálról szóló hírek lassan elfásítják a lelket. Elkoptatnák az együttérzést és részvétet? Életünket féltő jelenünkben tudunk-e még a régiekre, történelmünk és a háborúk áldozataira emlékezni? Maradt-e rájuk időnk, és szívünkben, lelkünkben hely emléküknak?

Kell, hogy az érzések, emlékek és gondolataink ne égienek ki bennünk, ne legyünk közömbösek. Hősök Napján, ahogy évről évre mindig, most is szívünkéből emlékezzünk, akkor is, ha ezt nem tehetjük nyilvános rendezvényeken.

Emlékezzünk hőseinkre, akik a Hazáért adták életüket. Álljunk meg és az emlékezés csendjében rójuk le hálánkat és tiszteletünket azoknak, akik helytálltak, áldozatot hoztak és életükkel fizettek. Emlékezzünk az I. Világháború, Doberdó, Isonzó, Piave hőseire, a II. Világháború doni katonáira, a Kárpát-medence és Budapest hős védőire és mindazokra, akik a harcok áldozatai lettek. Emlékezzünk azokra is, akik a II. Vh.-t követő kommunista megtorlásokat elszenvedték: a kivégzéseket, kínzásokat, börtönöket, haláltáborokat, kitelepítést és a csengőfrászt. Gondoljunk azokra, akik emigránsként kénytelenek voltak elhagyni hazájukat, soha nem térhettek haza és idegen földben nyugszanak. 27 országban vannak magyar katonasírok, melyeket a Nemzeti Kegyeleti Bizottság tart nyilván. Kegyelettel gondoljunk őrájuk is.

S itt van a Trianoni megemlékezés napja is. Az igazságtalan, gyalázatos "béke"-diktátumot soha nem felejtethetjük. „...amit az erő vagy a hatalom elvesz, azt az idő, szerencse visszaadhatja, de amiről a nemzet önként lemondott, annak visszaszerzése kétséges.” (Deák Ferenc.) Június 4. az összetartozás napja is lett. Ne feledjük, hogy az elcsatolt területek magyarjaival „Egy vérből valóak vagyunk!”

Hősi halált halt magyar katonáinkra egy ismeretlen doni katona vers-gondolataival emlékezzünk: *Halott csönd kőszál a sírok között, szél markol havat a keresztetek között. Jég csendül a rohamsisak permén, mi nyugszik a sok fejfának tetején. Tegnap sok bajtársam harcolt mellettem, De mára legtöbbjüket eltemettem. A föld mindnyájukat befogadja, S hantjával jóságosan eltakarja. Ám mit súg a halott csönd az anyáknak? Mit vihet haza az árváknak? Mély hang csendülhet a hitves szívében, Mi tartja őt meg hazaváró hitében? S miközben gondolatom ideér, Testem a hómezőn lassan már nem él. Soha többé nem jutok már haza, Gondolj rám a Donnál is, Magyar Haza!*

Borbás Erzsébet (Budapest, korábban Toronto)

Elhunyt Fodor Jenő, franciaországi csoportunk vezetője

Május 31-én, éppen lapzárta előtt érkezett a hír. Az elhunytat a Jóisten nyugosztalja, feleségének megnyugvást kívánunk! – a szerk.

“Szomorú szívvel közlöm Önnel, hogy férjem, Fodor Jenő ma reggel, Pünkösöd vasárnapján hosszas, nehéz betegség után szívinfarktuszban meghalt. Akarata szerint erdélyi földben tér majd nyugovóra szülőfalujában, magyar református szertartás szerint. Én természetesen vállalom, hogy továbbra is szétküldöm a Hadak Útját az itteni bajtársaknak és olvasóknak. Tisztelettel, Fodor Olga”

A legidősebb élő ludovikás köszöntése: v. Detre Gyula 102 éves lett

Králik György bajtársunk (Toronto) meglátogatta Montrealban, az ottani Magyar Idősek Otthonában (Foyer Hongrois) v. **Detre Gyula m. kir. honvéd testőr főhadnagyot** (*Monostorszeg, 1918. március 19.), az MHBK kanadai főcsoportja korábbi vezetőjét. Gyula bátyánknak többek között a Szentkoronának a megszálló szovjet csapatok elől való 1945-ös Mattsebe menekítéséről is vannak személyes emlékei. Az ünnepelt jó kedélyben fogadta látogatóit. A Jóisten éltesse sokáig!

A NYEOMSZSZ kiállása

Orbán Viktor miniszterelnök úrnak

2020. április 13.

„Tisztelt Miniszterelnök Úr!

Most, amikor globális nyomorúság szakadt ránk, és országaink is nyögnek a viszontagság jáрма alatt (Berzsenyi), mindnyájan rádöbbenünk az emberi sors viszonylagosságára. Ebben a helyzetben különösen nagy értéke van az egymással szemben megnyilvánuló összefogásnak és szeretetnek.

Szövetségünk, a NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGOS MAGYAR SZERVEZETEK SZÖVETSÉGE ezúton fejezi ki Önnek és kormányának, egyúttal az egész magyar népnek együvé tartozásunk jegyében bátorító együttérzését. Minden valótlan nyugati sajtótámadás, becsmélés és elutasítás ellenében tudjuk, hogy a rendkívüli intézkedésekkel népünk javát szolgálja.

Az utolsó vacsora jegyében fogadja üzenetünket: *»Senkinek sincs nagyobb érdeme annál, mint aki életét adja a barátaiért.«* (Ján. 15;13-14)

Nagypénteki aggodalommal, de a feltámadásba vetett hittel kívánnak csodát hozó húsvéti ünnepeket az elnökség nevében: Deák Ernő elnök, Bihari Szabolcs és Dr. Klement Kornél alelnökök

Hősök napja Buenos Airesben

Jakab Nándor sorai Buenos Airesből, 2020 Hősök napja alkalmából:

Kedves Gergő! A járvány-tilalmak miatt az idén nem tarthatjuk meg a hagyományos megemlékezésünket a Chacaritai Temetőben, a Magyar Hősök Emlékfalánál, mint azt egyébként felavatása, 1956 óta minden május utolsó vasárnapján tesszük. Így hát erre az alkalomra az AMISZ (Argentínai Magyar Intézmények Szövetsége) videóra rögzített, korábbi éveket ábrázoló tiszteletadásokkal adózik hőseink emlékének.

Üdvözlettel, Nándi

<https://www.youtube.com/watch?v=Jg6Y314eauU>

Teltház a clevelandi Cserkészebéden

A Cserkészbartók Köre (*azaz a fenntartó testület – a szerke.*) és a clevelandi cserkészcsoportok az idén újra sok szeretettel várták a vendégeket és a mostani és régi cserkészeket a már hagyományossá vált Cserkészebédjükre. A rendezvénynek a Szent Imre magyar templom nagyterme adott otthont,

amelyre 2020. február 23-án, vasárnap került sor.

A katolikus templom és a cserkészszerkezet szimbiózisban működik egymással. A szoros kapcsolat egyik jele, hogy ezt a nagy eseményt a hagyományhoz híven egy mise előzte meg. Ez alkalommal Mezei András atya kiemelten beszélt az „igazságosság” fogalmáról, annak különböző vetületeiről és a gyűlöletről, haragról, s ennek gyógy módjáról, a szeretetről. A szertartást a templomi kórus éneke és orgonajátéka tette még emelkedettebbé.

Ezt követte a Cserkészebéd és a műsor. Már a templomi embersereg is jelezte, hogy a clevelandi magyarságnak igen fontos eseményről van szó. Ezt igazolta a jegypénztár előtti hosszan kacskaringózó sor. Több mint 300 vendég és cserkész jelent meg és 325 adag ebéd készült, így bátran kijelenthetjük, hogy telt ház volt. A díszítés hűen tükrözte a cserkészek szimbólumait és nagyszerűen idomult az ünnepi alkalomhoz.

A program Horváth Mihály – a Cserkészbarátok Köre elnöke – ünnepi köszöntőjével indult, aki méltóképpen üdvözölte az egybegyűlteket s beszélt a cserkészzet alapításáról. Ezután Nadas Krisztina, Cleveland körzeti parancsnoka mutatta be és tüntette ki az új tiszteket, segéd tiszteket és örsvezetőket. Hangsúlyozta, hogy ezek az ifjak vezetői kiképzőtáborban vettek részt, ahol vizsgát tettek magyar irodalomból, földrajzból, történelemből, cserkészismeretekből, sőt esetenként management tárgyból is. Megköszönte az idősebb cserkészek és szülők támogatását az újabb cserkészgeneráció kinevelésében. A kitüntetettek név szerint: Tisztek - Hargitai Panni, Pigniczky Bendegúz, Segéd tiszte - Turóczi Eneh, Toldy Máté, Örsvezetők - Balassy Julián, Jalics Márton, Karetka Elek, Halacsy Réka, Madzsar Emese, Sundem Réka.

A vezetők bemutatása után Györky József, a Cserkészház parancsnoka tartott beszámolót a clevelandi cserkészház 30 éves múltjáról. Kitért az 1989-es szerződésre a cserkészzet és az egyház között, illetve az álmok életben tartására is, hiszen kezdetben nem jósoltak túl sok esélyt a szervezet fennmaradására, ám ez az összefogás következtében mégis 30 éve működik ugyanazon a helyszínen. Ezt vetítéssel egybekötött bemutató követte, amit ifj. Gráber István tartott. Felelevenítette a múltat, beszélt arról, hogyan segítette a cserkészház újratervezését és kivitelezését, illetve édesapjáról, aki elsőként adományozott az új cserkészotthon javára.

Az előadások után Mezei atya köszöntése és asztali áldása következett. A közös imádság Muhoray Kornél lelki üdvéért, az idős és fiatal cserkészekért szólt.

Az első főétel, a májgombóc leves Madzsar Erzsébet néni receptje alapján és tiszteletére készült. Az ízletes leves után egy újabb vetítéssel egybekötött előadást hallhatott a közönség.

Pignicky Eszter főszervező az idei évben, a szokásos módon Fillmore-ban megrendezendő jubileumi táborról tartott összefoglalót. Bemutatójában köszönetet mondott azon cserkészeknek, akik 1945-ben kimentették nyugatra a cserkészzet szellemiségét és értékeit. Az ötvenként megrendezendő tábor logójáról, főjelmondatáról („Építsünk országot”) és fő célkitűzéseikről („Építsünk nemzetet a diaszpóra összefogásával”) is beszélt. Megemlítette, hogy az idei tábor téma a „Szent István intelmei” lesznek, illetve, hogy a világ nagyon sok részéről érkeznek táborlakók. Beszélt a tervezett technikai megoldásokról is, pl. „Jubi TV”, Bocskai Rádió/TV.

Ezek után felszolgálták a főételt, alföldi töltött karajt paprikás krumplipürével és vöröskáposztával, majd a somlói galuskát.

A közelgő események hirdetései után a tombola következett. Tizennégy, dr. Bakos Ildikó által összeállított izléses csomagot sorsoltak ki. A kisebb cserkész lányok kitartóan és lelkesedéssel árulták a sorsjegyeket. A játékot és a cserkészek koordinálását Szentkirályi Judit igen szakszerűen vezette.

A rendezvény nagyon jó hangulatban zajlott, de mi is a küldetése és célja a „Cserkészebédnek”? Mondhatjuk, a cserkészek támogatása és hogy sok ember összegyűl egy helyen. Szerintem viszont ennél sokkal többről van szó. Összetartásról, egy közös eszme iránti elkötelezettségről, alázatáról, önkéntes munkáról, vidámságról, csapatmunkáról, a generációk összekapcsolásáról, életre szóló barátságokról, egy nevelési formáról, a magyar kultúráról, egy nemzetről. Amikor tiszteljük egymást

és megmaradunk a különbözőségek árnyalataiban, de mégis egyek vagyunk és közös eszmét képviselünk.

Nagy élmény számomra, hogy én is részese lehettem ennek az „egynek” és betekintést nyerhettem egy ma is - az anyaországtól nagyon messze, egy másik kontinensen lévő - aktívan együttműködő közösségbe.

Jártó-Kocsis Emőke, Kőrösi Csoma Sándor ösztöndíjas, Cleveland, és a KMCSSZ sajtószolgálata

Vinczer S. Péter (Toronto) 2020 tavaszi visszaemlékezései egy múltkori anyagunk kapcsán

Vitéz Kisbarnaki Farkas Ferenc látogatása nálunk a Délvidéken

Örömmel olvastam a Hadak Útján előző számában a megemlékezést v. Kisbarnaki Farkas Ferencről, főcserkésről. 1944-ben meglátogatta a délvidéki cserkészcsapatokat, így a magyarkanizsai 644. sz. Hunyadi János cs. cs-ot is. Ekkor én is találkoztam vele.

Édesapám, Vinczer Nándor szakaszvezető, a helyi Légvédelmi Őrs parancsnoka volt. A bombázások kezdetén kapta a megbízatást, és szervezte meg a védelmet helyi kereskedők és iparostársai részvételével. Apám egyébként az I. világháborúban 18 évesen karpaszományos önkéntes volt és Dél-Tirolban szolgált, majd az összeomlást követően nemzetőrként szolgált Magyarkanizsán. 1927-ben a királyi Jugoszláviában részt vett a megalakuló cserkészcsapat munkájában.

Amikor 1941-ben a királyi Jugoszlávia mozgósított, Édesapám is bevonult. Amikor elbúcsúzott, ezt mondta anyámnak: -Ha nem térnék haza, jelentkezéssel, a gyerekeket a magyar állam kitaníttatja...

1941-ben mint besorozott szerb tüzér a Cer hegységben vonult az alakulatával, amikor a Belgrád bombázásából visszatérő stukák csaptak le rájuk. Addig köröztek felettük, amíg mozgott valaki. Édesapám és két társa a patak pandájában vészelték át a támadást, és csak ők hárman maradtak élve. A sebesülten vergődő lovakat lövöldözték agyon...

A német motorizált egységek már vonultak be, német fogságba kerültek. Édesapám igazolta magát. Az egyik társa egy újvidéki szerb állatorvos volt, a kihallgatáson apám tanácsára magyarnak vallotta magát. A pancsovai szerb pap fiának szerbként viszont nyoma veszett...

Kaptak egy lovat és kordét, így érték el a lerombolt Belgrádot, és húsvét másnapján érkezett haza. Miután a szerb mozgósításból hazatért, három letartóztatott szerb iparostársáért garanciát vállalt, akiket így szabadon engedtek.

A Délvidék 1941-es visszatérése már mint csapatparancsnokot érte. Az alakuló közgyűlésen, amikor a csapat felvette Hunyadi nevét, apám a beszédébe foglalta, hogy "Végre elérkezett az idő, amikor nem kell a magyar ifjúságot titokban nevelni." Igen, a magyar fiatalok a cserkészletben érezték jól magukat, de a szerb Szokol/Sólyom egyesülettel is barátságos kapcsolatuk volt.

1944-ben v. Kisbarnaki Farkas Ferenc főcserkész, altábornagy látogatta meg a Délvidéki cserkészcsapatokat. Azt én gyerekként nem tudhattam, hogy miről tárgyalt az altábornagy úr a szakaszvezető légvédelmi parancsnokkal.

A helyi kémelhárító csoportnak hét tagja volt, köztük egy halász, a tóthfalusi harangozó, s egy horgosi vasutas váltókezelő, aki a jelentéseket a hetente Szegedre induló vonatkupé WC-je alá ragasztva küldte át. Ezekről tudok. Édesapámnak rengeteg galambja volt, és aki visszahozta a galambját, fizetett érte. Így érkeztek a jelentést tevők galambokkal vasárnaponként. Volt egy nő is a csoportban, akinek a férje a kommunisták bevonulása előtti utolsó napon kérte a katonatanácsnoktól

a csoportra vonatkozó dokumentumok megsemmisítését. Miután az ezt megtagadta, az illető elrejtőzött, éjjelre bennmaradt a városházán és elégette az iratokat. Életben maradtunk.

Édesapám a szolgálataiért megkapta a vitézségi érmet, de szerencsénkre a hivatalos lap megszűnte miatt ennek híre nem jelent meg, s a házkutatás előtt Édesanyám félelmében a kútba dobta. Tudni kell, hogy Délvidéken azt is kivégezték, akinek a vezetékneve Vitéz volt, erre a sorsra jutott a szomszédságunkból Vitéz Ferenc is.

1944 októberében az oroszok átkeltek a Tiszán. Amikor az orosz szekerek elhagyták Magyarokanizsát és feltűntek az országúton Martonos felé, a megfigyelő riasztotta az őrsöt. Megszólalt a telefon: Megyünk! Isten veletek! És a készenlétben álló kocsin a Járáson keresztül a parancs szerint Szabadkára vonult az őrs. Útközben már a járáson megszökött az Illés nevű adorjáni fiatal közkatona, őt aztán besorozták a Petőfi brigádba, ahonnan szintén megszökött, és ezért elrettentő példaként húsz évi fogházra ítélték.

Szabadkán Édesapám a Sárga házban székelő városparancsnokhoz lett beosztva telefon szolgálatra. A telefonközpont a parancsnok irodájával szemben volt. Bekísértek egy szerbet, honvéd egyenruhában, aki azt állította, hogy elszakadt az újvidéki egységétől. A kérdésre, hogy ki a felettese, nem tudott felelni. A parancsnok, a pisztolyát nyomatékosan maga előtt az asztalon tartotta. Amikor lehajolt, hogy az íróasztal alsó fiókjából kivegyen valamit, a felforgató szerb felkapta a pisztolyt, és rákattintott a parancsnokra. Ezután viszont nyilván nem volt kegyelem.

Az őrs Szabadkáról Zomborba vonult tovább, és utána már Budapesten kapott újabb feladatot, hogy a budapesti telefonközpont kisasszonyait menekítse az oroszok elől nyugatra. Szekereken haladtak a menekülőkkel nyugat felé, a karácsony egy majorságban érte őket. Egy nyugalmazott ezredes a családjával is a menekülők között volt. Édesapám karácsonyi ebédet vitt nekik.

-Ezredes Úr, Vinczer Nándor szakaszvezető alázatosan jelenti, hogy karácsonyi ebédet hozott!

-Hagyja fiam a formáságokat. Ez a háború elveszett velünk együtt...

Amerikai fogságba kerültek, Édesapám civilbe öltözött, bajuszt-szakállat növesztett, öregnek nézték és az öregeket, nőket, civileket hazaengedték. Nem térhetett haza Magyarokanizsára, mert önkéntes honvéd, és cserkészparancsnok volt. Kivégezték volna a többi 40,000 magyarral együtt... Szegeden a MÁV-nál húzta meg magát, eltitkolta a végzettségét. Annak idején 1914-ben a Magyar Királyi Fa és Fémipar iskolában diplomázott, így 45 után szaktanár lehetett volna, de ehhez be kellett volna lépnie a kommunista pártba. Szegeden hunyt el 1973-ban. Én a háború után 18 évig nem láttam őt, legközelebb akkor, amikor Édesanyám végre kapott útlevelet az öcsémrel. A röszke-horgosi határnál a sorompó egyik oldalánál álltunk a bátyámmal, a magyarországi oldalon Édesapám, köztünk a senki földje... "A Ferkó emelje föl a kezét!" - kiáltott Édesapám. "Aztán a Peti!"...

Amikor Szabadkán a kommunizmus alatt az Auró-Metalban művezető voltam, beadtuk a kérvényt az útlevelelre. A belügyesek sokszor kinn jártak nálunk az üzemben potya piára, ismertek. Nem voltam párttag, sőt mint munkástanácsi elnök ügyesen munkástanácsi határozattal betiltottam minden nem-termelési tevékenységet munkaidő alatt.

Szóval ekkor behívatott az egyik. "Magát ismerjük, nincs semmi kifogásunk maga ellen. De akihez utazna, az ellen 17 terhelő adatunk van. Magyar honvéd volt". –"Mit tehetett volna, megkapta a behívót..." –"Miért nem szökött át hozzánk?" –"Hova? 200 kilométer kukoricásokon át? És a családja, három gyerek, felesége és az anyja..." –"Kapcsolatban állt a turáni vadászokkal, emellett cserkészparancsnok... de nem vagyok köteles indokolni, csak mellékesen említem, mert ismerjük magát és értékeljük az üzem fejlődését". Később az igazgatóm intézte el az útleveleinket, és a feleségemmel és akkor még egy fiammal utazhattunk Szegedre... Hozzáfűzés: Persze Apám nem kapott behívót a m. kir. honvédségbe, ezt csak azért mondtam, hogy a válaszból megtudjam, hogy tudják-e, hogy önként jentkezett. Ő akkor már 48 éves volt, nem volt katonaköteles.

A képen látható Illey Tamás folyamőr törzskapitány, a magyarkanizsai folyamőrök parancsnoka. Ő a bal kezemet fogja, a Főcserkész tábornok úr a jobb kezemet.

Illeyhez kapcsolódó további magyarkanizsai emlékem: A vasárnapi diákmise 9 órakor volt, erre mentek a cserkészek, levették, a folyamőrök, és természetesen a diákok. Mise után a szentháromság előtt elvonulva díszlépéssel tisztelgtek. Én mindig Édesapámmal voltam, átsétáltunk a hősök terére. Ott találkoztak az ismerősök, én kaptam egy legyintést az Illey bácsitól, és egy bonbont.

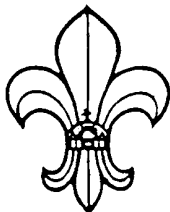
Illey nemes hozzáállására egyébként az is jellemző, ahogy öt halott oroszot, akik gépükkel lezuhantak, a saját pénzén eltemettetett a szerb pópával, ortodox vallás szerint, és a szerb temetőben vannak eltemetve. Az ellenséges katona halott nem ellenség. Ezenfelül Illeynek volt két orosz foglya is, akiknek sikerült kiugrani ebből a lelőtt gépből. Illey ezeket a foglyokat egyáltalán nem őriztette, együtt étkeztek a folyamőrökkel, és nem adta át őket a németeknek. Az egyikük Magyarországon maradt a megszállókkal. Az igazoló bizottságon tanúvallomást tett, arról is tájékoztatta a bizottságot, hogy az öt társát az Illey a saját pénzén eltemettette, és a szerb temetőben nyugszanak. A bizottság felmentette Illey Tamás folyamőr törzskapitányt. Utána ő is Szegeden élt a háború után, néha találkozott Édesapámmal. Ez az eset is jól tükrözi a magyar királyi honvédség erényeit.

Itt Torontóban a néhai Göcsei bácsitól, és egy másik volt folyamőrtől azt is hallottam, hogy a nyugati magyar határhoz érve, Illey rakásba rakatta és felgyújtották a fegyvereket. "Mi Magyarországon kívül nem harcolunk."

Ezeket az élményeket és a délvidéki magyarírtást illetően Matuska Mártonnal vagyok kapcsolatban. Ő a Magyar Szó újságírójaként talpalta be a Délvidéket és jegyezte fel a vallomásokat,

mert tudta, hogy a túlélők kihalnak. Az ő könyve, "A megtorlás napjai" a hiteles leírás, nem pedig Cseres Tibor "Hideg napok"-ja. Kapcsolatban vagyok Forró Lajossal is, akinek a nagyapja Martonoson volt hentes és szerbek kivégezték. Lajos történész, a kutatásai alapján filmet is készítettek. A producer apja a cserkészem volt.

Édesapám 1973-ban halt meg Szegeden, és mi is akkor vándoroltunk ki. Nyilvánvaló volt, hogy ha Titó meghal, akkor konfliktus valószínű. Egy újabb háborút nem akartam megélni a három fiammal. Nehéz döntés volt, jólmenő ékszerüzletet kellett feladnom. Ugyanakkor spiclinek is be akartak szervezni a szakmába, ezt nem vállaltam, s nem akartam magamat zsarolásnak kitenni...

KÜLFÖLDI MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG

HUNGARIAN SCOUT ASSOCIATION IN EXTERIS • ASOCIACIÓN SCOUT HÚNGARA EN EL EXTERIOR • UNGARISCHER AUSLANDSPFADFINDERBUND

2850 Route 23 North, Newfoundland, New Jersey 07435, U.S.A., telefon: (973) 208-0450, drótposta: kmcssz@aol.com

AZONNALI KÖZZÉTÉTELRE

Kapcsolattartó: Lendvai-Lintner Imre

2020. április 6.

KMCSSZ SAJTÓKÖZLEMÉNY

A külföldi magyar cserkészlet beindításának történetét élték át újra a melbourne-i felnőttcserkészek a táborban

Idén ismét a márciusi hosszú hétvégén tartottuk a csapat nyári táborát a warburtoni cserkészparkban. A téma **A HONTALAN SASOK**, amit én különösen élveztem, mert ismerem mindegyik sást személyesen. Így valóban könnyű volt felidézni a régi időket és emlékezni arra, hogy az a kis lelkes csoport milyen csodálatos munkát végzett azokban a nehéz időkben. Gondolatban ismét 1947-ben jártam, nem volt meleg ruhánk, cipőnk, de bőven volt lelkesedés. Vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc főcserkész megbízásából Beodray Feri és Császár Ede összeszedték Bajorországban a különböző táborokban élő magyar gyerekeket és őröket alakítottak. Bodnár Gábor hamarosan bekapcsolódott ebbe a munkába és 11 vezetőtársával megalakult a „Hontalan Sasok” őrse. Ő lett az Apa Sas és haláláig, 1996-ig vezette a külföldi magyar cserkészletet. Bajorországban egymás után alakultak a csapatok, táborok és főleg a vezetőképzés.

A kivándorlás előtt a Hontalan Sasok (most már 14-en) egy tábortűz keretében tettek fogadalmat, hogy a magyar cserkészletet segítik, támogatják, bárhova kerülnek a nagyvilágban. Így indult a külföldi magyar cserkészlet Észak-Amerikában, Kanadában, Dél-Amerikában és Ausztráliában. Mindenütt az indító és első szervező egy „hontalan sas” volt.

Azt hiszem, mindenki nagyon élvezte a beszámolót, aránylag kevesen voltunk, de nagyon jól éreztük magunkat így együtt. Táborparancsnokunk, Tóth Éva hosszú portyákat tervezett, az idő is kedvezett, így élvezhettük a napsütést. Bár már nem volt a fürdéshez elég meleg, jól esett a tűz

mellett üldögni, beszélgetni, emlékezni a volt táborokra és tervezgetni a jövőre. Kovássy István kilátogatott hozzánk és részletesen beszámolt a tervezett Jubileumi táborról Észak-Amerikában (*amely a járvány miatt egy évvel később, 2021-ben lesz – a szerk.*). Melbourne-ből 32-en terveznek menni, ami egy szép szám és nagy élmény lesz a résztvevőknek. A táborozók közül csaknem mindenki volt az előző jubítáborban és sokat tudtak mesélni.

Mint mindig, sajnáltuk, hogy olyan rövid volt a táborunk, de ismét találkozunk a tervezett Téli Táboron, amit Gruber Tibi csapatparancsnokunk már nagyban szervez. Jó munkát! További jó táborozást!

Kovássy Marianne, Melbourne, Ausztrália
A KMCSSZ sajtószolgálata

Szíki Károly (Eger): Korszakos könyv egy kancsó csapvíz mellett - Kovács Attila könyvbemutatója Egerben

Nagy érdeklődés előzte meg Kovács Attila könyvbemutatóját az egeri könyvtárban, ahol a kommunizmus iszonyatára is emlékeztek egy új, színvonalas küllemű és nagy belbecsű kötet kapcsán. A rendezvény kezdetén a moderátor, Szíki Károly úgy mutatta be az író, hogy nem összekeverendő azzal az ugyancsak kiváló Kovács Attila íróval, Eger egykori büszkeségével, aki annyi éves korában halt meg, mint a jelen lévő, 40-es éve elején járó író.

A bolsevik iszonyat 100 éve c. kötet szerzője földrajz-történelemtanár, diplomáját az Esterházy Károly Főiskolán szerezte. Pedagógusi hivatása mellett két évtizede ír. 2004 óta a Magyar Fórum munkatársa. Éveken át vezette Dél-Amerika egyetlen magyar nyelvű folyóirata, az Argentínai Magyar Hírlap sportrovátát, szerkesztője volt a Budapesti Futball 7 című hetilapnak. Rendszeresen közölte írásait a sydney-i Magyar Élet. Eddig három könyve jelent meg, 2008-ban a *Magyar bokisztori*, 2010-ben a *Magyar bokilegendák*, 2019 elején pedig *Az idők szava* című könyv, amely a 2014 és 2018 között született közéleti írásainak válogatása.

Nős és három gyermek büszke édesapja, közülük a legidősebb fiú, aki ötödik osztályba jár, jelen volt nézőként.

Kovács Attila átfogóan mutatta be kötetét vetítve, és ezt követően közvetlen beszélgetésben, melyet Szíki Károly vezetett. Egy erős keresztény értékrendű, nemzeti elkötelezett író vallott magáról és arról, miért fontos számára a világgkommunizmus és a magyar kommunisták leleplezése. A krónikus betegség mind a mai napig jelen van, örködni kell tehát, mert Marx tanai kezdik újra felütni fejüket.

Az író elmondta, hogy mély elemzést nyújt kötetében a GULAG-okról, a malenkij robot fertőző voltáról, a kommunisták magyarországi bevetéséről és a hazai haláltáborok működéséről, a kitelepítésekről, az egyházak elleni bűncselekményekről, s a Kádár-rezsim gyűlöletes embermegsemmisítő politikájáról, a karhatalom működéséről, a pufajkások embertelenségéről, a sortüzekről.

Patkós Attila megrázó részleteket olvasott fel a könyvből, s olykor kortyoltak a kancsóban felkínált csapvízből. De minden úgy volt jól, ahogyan volt, ehhez a megrázó témához nem illett volna semmi puccos kiállítás. A rendezvény jól illeszkedett a Trianon Tagadó Társaság rendezvénysorozatába is, melyet Szíki Károly koordinál.

Kovács Attila tiszta emberi gondolataival és dedikált könyveivel tért haza a szép számú közönség.

Horváth Tamás: Trianon gyerekszemmel

tisztaszo.hu/2014/06/05/trianon-gyerekszemmel

Tegnap trianoni megemlékezésen voltunk. Este részletesen elmagyaráztam a gyerekeknek, mi az hogy Trianon, mi történt ott, miért történt és miért emlékezünk meg erről. Térképen is megmutattam nekik, hogy mekkora és mely területeket vették el.

A gyerekek csendben végighallgattak. Ezután olyan történt, amire nem számítottam. A kislányom (7 éves) dühösen, többször ismételte: “Ez csalás! Ez csalás!”

Hét éves és megértette, hogy mekkora igazságtalanságot követtek el Magyarország ellen. A legtöbb felnőtt meg nem érti, nem fogja fel, nem érdekli, nem akar emlékezni, vagy foglalkozni Trianon emlékével. Olyanok sem, akik nagy magyarnak vallják magukat. Ez nem politika, nem vallás, csak emlékezés egy tragédiára. Mi emlékezni fogunk, erre és másra is. A gyerekeinket is megtanítjuk emlékezni. Nem kell a szájukba adni szlogeneket, elég csak a szintiszta történelmet. Ők még tiszta fejjel le tudják a maguk szintjén vonni a következtetéseiket. Később csak a hasznukra válik, amikor majd dönteni kell, s nem olyanok lesznek, akiket be lehet csapni néhány jól hangzó

szöveggel.

Ha megtanítjuk gyermekeinket gondolkodni, akkor felismerik a csalókat, hazugokat. Talán az a világ, amit majd ők építenek, szebb lesz, mint amit a mi szüleink hagytak ránk, akik hagyták magukat becsapni. Mert ők nem ismerték fel, hogy a világ amibe születtek az “csalás”. Vagy ha fel is ismerték, nem volt bátorságuk változtatni a dolgokon, mert beleszülettek egy olyan világba, ahol elnyomás volt és agymosás. A magyarok oktatását mindig is próálták úgy terelni, hogy higgyék csak azt, hogy mi egy szerencsétlen nemzet vagyunk. De nem vagyunk azok. Még mindig itt vagyunk, bár egyre kevesebben, de még vagyunk.

Akik őrzik az emlékeket, ápolják a hagyományokat, tisztelnek az ősöknek, azokat a közvélemény és a birkák csak magyarkodónak tartja. Ők nem magyarkodnak, ők *magyarok*.

Magyarnak lenni nem szégyen, hanem büszkeség.

Szégyellni valója csak annak van, aki birkamód beáll a tömegbe, sodródik. Szégyellni valója csak annak van, aki szégyelli azt, aminek született, ahova született és megtagadja azt az örökséget, amit az ősei rá hagytak. Mert ha az ilyen birka embernek az ősei is ilyenek lettek volna, akkor ő sem lenne most itt. Ezt felejtí el az, aki megveti a hagyományőrzőket.

A gyerekeket tanítani kell. Nekünk szülőknak jutott ez a feladat. Az emlékeket is át kell adni. Gondolkozz el, hogy mi lesz a gyerekedből, ha semmit sem adsz neki.

v. Ságvári Pál ny. alezredes, tb. csendőr, a Magyar Csendőr Bajtársi Egyesület elnöke: Csendőrnapi Budapest

Isten áldásával ez évben is, február 14.-én ünnepi Csendőrnapot tartottunk a Testület születésének 139. évfordulója alkalmából Budapesten. A Felhívójel és a Himnusz után a Hadtörténeti Intézet és Múzeum díszudvarán katonai tiszteletadással, vezető táborig lelkészünk imáját követően, a Magyar Honvédség, a Rendőrség, a Veterán Rendőrök Országos Szövetsége, az 1956-os Magyar Nemzetőrség, a Vitézi Rend, a MCSBE tb. csendőrőrséi, a háború után emigrációba kényszerült tb. csendőrök (MKCsBK) és az Egyesület elnöksége képviselőiben megkoszorúztuk az I-II. vh. csendőr hőseinek emléktábláját. Ünnepségünket ezután a budai Szent Margit Gimnázium Apór termében folytattuk mintegy száz fő részvételével. Csapatzászló, díszőrség felállítása, ima után az egyesület elnöke ünnepi köszöntőjében méltatta a Magyar Királyi Csendőrség elévülhetetlen érdemeit a közrend és közbiztonság kiváló fenntartásában, a háborúban a hadrakelt honvéd csapatokkal a haza ellenségei ellen vívott véres küzdelmekben. Külön szólt a 75 éve történt tragikus eseményekről: Budapest védelméről, a bekerítésből történt kitörés több tízezer magyar, német katonahőséről és áldozatairól. Az ünnepség során Dr. Maruzs Roland hadtörténész alezredes tartott előadást az I-II. vh. vitézségi éremmel kitüntetett honvéd és csendőr hőseiről. A Csendőrség

hagyományainak ápolásában kifejtett érdemeik elismerésül nyolc bajtársunk részesült különböző elismerésben.

Tóth Csaba bajtárs korabeli híradókból vetített összeállítását is láthattunk a M. Kir. Csendőrség szolgálatáról békében és a háborúban. A jólszervezett, bajtársi hangulatú Csendőrnapot a Székely Himnusz közös éneklésével fejeztük be a Csendőrség jelszavának szellemiségében: Híven, becsülettel, vitézül!

lg. Kenyeres Dénes nyá. alezredes:

Március 15-e Kecskeméten

Sajnos 2020-ban a koronavírus-járvány veszélye miatt csak rendhagyó módon emlékezhettünk meg nemzeti ünnepünkről, március 15-éről. Ugyan a díszes meghívók, gazdag programokkal elkészültek, de a programok zöme elmaradt. -15-én 10 órakor gyéren gyülekeztünk a Kecskemét főterén álló Kossuth-szobor előtt. Dr. Nyári Gábor történész beszéde elmaradt, viszont a hely TV-ben felidézte a 48-as márciusi történeket, főleg Kecskemét vonatkozásában. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata nevében Szemereyné Pataki Klaudia polgármester és dr. Szeberényi Gyula alpolgármester, a HOHE képviselőjében e sorok írója, a Kiskun Huszár-és 48-as Gyalogos Hagyományőr Egyesület nevében Kenderovics Zoltán s az egyesület tagjai helyeztek el koszorút a Kossuth-szobornál. Néhány nappal korábban az óvodások rakták körbe a szobor talapzatát a papírból készült kokárdáikkal.

Elismerés honvédtisztjelöltjeinknek

A Száznapos Ünnepségek hagyományait követve kaptak elismeréseket a végzős évfolyam kiemelkedő tanulmányi eredményt elért honvédtisztjelöltjei a Nemzeti Közszerológati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karán. Az elismeréseket a járványhelyzet miatt családias légkörben vehették át a végzős hallgatók.

Az ünnepségen nyolc, az egyetemi évek alatt tanulmányi, sport, vagy közösségi területen kiemelkedően teljesítő végzős hallgató vehetett át elismerést. A Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánjának döntése alapján Bolyai Vándorkardot kapott Virágh Krisztián, a katonai üzemeltetés alapképzési szak rádióelektronikai felderítő és elektronikai hadviselés specializáció állományából. A Bolyai Díszőrt Simó Réka vehette át, aki a katonai logisztikai alapképzési szak páncélos és gépjármű modul állományában tanul. A kar dékánja a Ludovika Emlékkardot a végzős évfolyam kimagasló teljesítményt elért évfolyamelsőjének, a katonai vezetői alapképzési szak, lövés specializáción tanuló Vadász Richárdnak adományozta.

Kossuth Díszőrt kapott a katonai vezetői alapképzési szak, lövés specializáción tanuló Huszár Fanni. A Szolnokon tanuló hallgatók közül az avatandó évfolyam rangelsőjének járó Repülő Díszőrt idén a katonai üzemeltető alapképzési szak, légiforgalmi irányító modulon tanuló Mihalik Bianka érdemelte ki. A Hadik András Tanulmányi Vándordíjat a katonai üzemeltetés alapképzési

szak, katonai távközlési modul, negyedik évfolyamos tancsoportja kapta. A Kvasz András Békés Megyei Repülő és Ejtőernyős Egyesület vezetősége Kvasz András Repülős Dísztör kitüntető díjat adományozott a katonai üzemeltetés alapképzési szak, repülőműszaki specializáción tanulmányokat folytató Németh Attila részére. A Szent László díjat a katonai vezető alapképzési szak, műszaki specializáció állományából Virág Orsolya vehette át. Az elismeréseket Pohl Árpád dandártábornok, dékán és Sári Szabolcs, ezredes, az MH Ludovika Zászlóalj parancsnoka adta át.

Az átadást követő ünnepi beszédében Pohl Árpád arra emlékeztetett, hogy a rendszerváltoztatást követően a katonai főiskolák visszatértek a korábban tiltott hagyományokhoz és létrehozták a legjobbakat jutalmazó elismerések rendszerét. A kimagasló eredményeket elérőknek járó díszes tárgyakat a Száznapos Ünnepek keretében szokták átadni, de a járványhelyzet miatt idén erre nem volt lehetőség. „Nem ringathatjuk magunkat a biztonság hamis illúziójába. Még be sem fejezték a tanulmányaikat és máris egy olyan helyzetben találták magukat, amivel még senki nem találkozott” – utalt a dékán arra, hogy a járványhelyzet elején senki nem tudta annak hatásait, így - ahogy a katonák esetében ez természetes - a legrosszabbra készültek. Pohl Árpád az elmúlt időszak számos tanulsága közül kiemelte a helyállást, amely a honvédtisztjelöltek esetében fegyelmezett és példás volt a határon való szolgálatteljesítés közben. A dékán ezért köszönetet mondott a honvédtisztjelölteknek.

Szöveg: Tasi Tibor, fotó: Szilágyi Dénes, beküldte Nagy László Gerő, ny. ezredes, a HOHE alelnöke

A Kárpát-medence legidősebb hadiözvegye 102 éves

2020. március 16., Berényi Kornélia, felvidek.ma

Hóz Andrásné született Nágel Máriát a közelmúltban, százkettedik születésnapja alkalmából köszöntötte otthonában Szőgyén polgármestere, Méri Szabolcs és Farkas Zsolt esperes plébános. Mariska néni szobája falát elborítják a Zsolt atyától kapott szentképek, melyeket a századik, a százegyedik és a százkettedik születésnapjára kapott. Az ágya fölött ott van a szeretett férj, Hóz András katonaképe.

Az idős asszony sokat időz a múltban, elevenen őrzött emlékeiben. „Mielőtt megromlott a látásom,

szívesen olvastam, a televízió néhány műsorát is megnéztem. Szerencsére még a rádiót hallgatom, és itt van nekem az imádkozás. Mindig is sokat imádkoztam, és minden reményemet csak a Jóistenbe vetettem. Amíg bírtam, templomba is jártam, de már gyengék a lábaim. Így szinte egész nap imádkozom és a régi dolgokon gondolkodom. Sok minden eszembe jut, a legtávolabbi múltból is” – mondta az ünnepelt.

Mariska néni 1918. január 18-án született Szőgyénben. Tizenhárom évesen árván maradt öt testvérével. Beteg édesanyját ápolta haláláig, mint a legfiatalabb leány a családban, miközben megtanulta a főzés és a háztartás tudományát, a gazdaság asszonyi teendőit. Tizennyolc évesen lett Hóz András férfiszabó felesége. Imre fiuk 1939-ben született. Férje a bevonulása után, még katonaruhában is varrt, ezért abban bizakodtak, talán nem viszik ki a frontra. De nem így történt. A behívó érkezése után a csapatok Komáromban időztek. Mariska néni így emlékezik: „Többször utaztam Komáromba, a laktanyába András után, ahol az egysége állomásozott. A hároméves Imrét is több alkalommal magammal vittem. 1942. november 1-jén készültem újra meglátogatni őt. A bátyám próbált lebeszélni, hogy ne menjek, már nem találom ott, mert elindultak a frontra. Nagyon nyugtalan voltam egész éjszaka, ezért kora hajnalban útra keltem.

Amikor a városba értem, a katonák már hosszú sorokban meneteltek az állomás felé. Megtaláltam András, és az állomáson még fél órán át beszélgethettünk. Mondta, hogy Oroszországba viszik őket. Nagyon megrémültem, sírtam, de András nyugtatott” – emlékezik majd halk sóhaj után hozzáteszi: „Akkor láttuk egymást utoljára.” Hosszú csend következik. Arra a kérdésre, hogyan élte át a háborús éveket, azt feleli, úgy, mint a többiek. „Nehezen, küzdve, reménykedve.” Hóz András felől 2003-ig semmilyen hír nem jött. Hatvanegy év várákozás után, akkor kapott

értesítést a Magyar Honvédelmi Minisztériumtól, melyben közölték, hogy Hóz András 1943-ban Obojannál, a Don vidékén eltűnt.

Mariska néni soha nem ment újra férjhez, nem keresett másik társat. Egész életében keményen dolgozott, hogy a fiát felnevelje. Nem panaszkodott, nem siránkozott. Anyósával, András édesanyjával együtt nevelte fel Imre fiát. Dolgozott a földeken, a mezőgazdaságban, majd 16 éven keresztül kézbesítőként a postahivatalban, egészen a nyugdíjba vonulásáig. Amikor 1962-ben Imre feleségül vette Mánya Rozáliát, családi házat építettek, és egy fedél alatt élnek a mai napig.

Imre fiát 2012-ben eltemette, de a család szeretete nagy vigasz számára. Menyével az együtt töltött hosszú évek alatt igazi anya-lány kapcsolat alakult ki. Szoros kapocs köztük a hasonló sors, hiszen Rózsika szintén hadiárva. Édesapja ugyancsak 1942-ben indult a frontra, ahonnan 1943 áprilisában még írt levelet, majd májusban született meg Rózsika, az akkor hároméves Gyula testvéreként. Az ő édesapjuk is a Donnál tűnt el, az értesítő szerint Nyizsnj Tagilnál. A két árvát szintén egyedül nevelte fel az édesanyjuk. Rózsika így vall: „58 éve vagyok a menyé. Korán árvaságra jutottam, de elmondhatom, az anyukámat helyettesítette és ez így van a mai napig.”

Özvegy Hóz Andrásné üldögél a szobájában, a rózsafüzért morzsolgatja, és szívesen hallgatja mindazt, amit a menyé közvetít a szűkebb és tágabb világról. Bár a rokonok és ismerősök többsége már nem él, ő érdeklődéssel követi a történéseket, a falu életét. Február végén, a parlamenti választások folyamán ő is kinyilvánította véleményét, és leadta szavazatát a házhoz vitt urnába. A rádióban főleg az egyházi műsorokat hallgatja, és várja a családtagokat, a dédunokákat.

Befejezésül azt mondja tréfásan: „Talán itt felejtett engem a Jóisten?” Majd boldog derűvel hozzáteszi: „Még álmomban sem gondoltam soha, hogy ilyen hosszú életet kapok. Szeretnék már hazatérni. A Jóistenhez menni, akiben egész életemben bízom. Oda, ahol Andrásom és Imre fiam vár rám.”

Mariska nénitől tanulhatunk hűséget, kitartást, küzdeni tudást, és az Istenbe vetett hitből merített végtelen erőt. Tanulhatunk tőle megbocsájtást. Mert csak az tud így élni, ilyen békés derűvel, aki mindenkinek megbocsájtott. Megbocsájtott a világ urainak is, mindazoknak, akik háborúkat szítanak, elrabolva szerelmeket, boldogságot, családot és az együtt töltött évtizedek lehetőségét.

Mariska néni megtalálta élete értelmét, mely elmondása szerint a hitében gyökerezik. A zsoldárokkal együtt imádkozik. A Zsoldárok könyvének 91. fejezete így kezdődik: „Aki a felségesnek rejtekében lakozik, a Mindenhatónak árnyékában nyugszik.” Majd így fejeződik be a 16. versszakkal: „Hosszú élettel elégítem meg őt, és megmutatom neki az én üdvösségemet.”

HALÁLOZÁS

-Zsákai Marietta (Budapest) jelentése: Életének 85. évében Budapesten **elhunyt vitéz Gyurta Béla nyug. tengerésztiszt**, a Történelmi Vitézi Rend Buda Törzsszékének és a Rend Tengerész Tagozatának tagja. 1935-ben született Budapesten. 1956-ban csatlakozott a forradalmárokhöz azzal, hogy tárgyalta a Széna téri ellenállók legendás parancsnokával, Szabó Jánossal (aki Szabó bácsiként lett ismert) és intézkedett a pesthidegkúti rádióállomásnak a szabadságharcosok részére történő rendelkezésre bocsájtásáról. Élete során kiemelkedő sporteredményeket is elért, súlyemelésben 10 hónap alatt jutott el a válogatottsáig. Életének meghatározó élménye volt a magyar tengerhajózásnál eltöltött évek, ahol rádiós gazdasági tisztként szolgált. Később alapítója volt a Magyar Tengerész Egyesületnek és tevékeny része volt Horthy Miklós hamvainak hazahozatalában és kenderesi újratemetésében. Több könyvet írt ill. szerkesztett a tengerészekről, amelyek közül kiemelkedik a Tengerész Almanach. Temetése 2020. május 8.-án volt a Farkasréti temetőben.

-,**A Jóisten** nagypénteken, Krisztus kínszenvedésének, kereszthalálának és temetésének napján **magához szólította az utolsó csíkszentkirályi magyar honvédet**, a 94 éves Lakatos Mihályt. Isten nyugosztalja, legyen neki könnyű az föld, amelyért ez az egyszerű falusi székely ember a II. világháborúban magyar honvédként küzdött. A hazáért mindhalálig!” – írta közösségi oldalán Németh Szilárd, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára.

RÖVID HÍREK, LEVELEK, KIEGÉSZÍTÉSEK

-Pintér Kornél, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet országos elnöke jelentette, hogy „Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc emlékéért Alapítvány” (Veszprém), a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet és a Történelmi Vitézi Rend a **Menczer Gusztáv – Életre ítélve c. dokumentumfilm** megemlékezéssel egybekötött bemutatóját tartotta 2020. március 6-án a Szaléziánus Érsekségi Turisztikai Központja vetítőtermében. A megjelenteket köszöntötte Pintér Kornél, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet elnöke, imát mondott a kommunizmus áldozatainak lelki üdvéért Excellenciás és Főtisztelendő Dr.Márfi Gyula, a Veszprémi Főegyházmegye Emeritus Érseke. Történelmi áttekintést tartott a szovjet rendszer bűneiről és édesapjára emlékezett Menczer Erzsébet, a Szovjetunióban Volt Politikai Rabok és Kényszermunkások Szervezetének (SZORAKÉSZ) elnöke. A filmbemutatót megtisztelte jelenlétével a dokumentumfilmet készítő Csapó Harold Gábor rendező, a Harold Produkciós Iroda vezetője. -A film egy csodálatos embernek állít emléket, aki példamutatásával, hitével túl tudta élni a kommunista Gulágot. Menczer Gusztáv a rendszerváltás után aktívan részt vett a kárpótlás kidolgozásában és megalapította a Szovjetunióban Volt Magyar Politikai Rabok és Kényszermunkások Szervezetét. Történelmi jelentősége elvitathatatlan, kezdeményezésére az Országgyűlés 2000-ben február 25. napját a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapjává nyilvánította. 2012-ben lánya, Menczer Erzsébet országgyűlési képviselő, a SZORAKÉSZ jelenlegi elnökének indítványára az Országgyűlés november 25. napját a Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabok és kényszermunkások emléknapjává emelte.

-“Visszatérne Tokióba, álmai városába” címmel készült nemrég hosszabb **interjú Makray Katalinnal** (Ch. Gáll András, mno.hu, 2020. április 11.). Ebből idézünk röviden: “Olimpiai ezüstérmes tornász, háromgyermekes tévétorna-szereplő, a NOB-tag, nagykövet és volt köztársasági elnök Schmitt Pál felesége. Makray Katalin a minap ünnepelte 75. születésnapját, és visszatekintve életére, arra a legbüszkébb, hogy mindvégig meg tudott maradni annak, akinek született: Makray Katalinnak. Vagy ahogy a költő írja: „Legnagyobb cél pedig, itt, e földi létben, ember lenni mindig, minden körülményben.” (...) –**Édesapám az I. magyar királyi ejtőernyősszázad Ludovika Akadémiát végzett hadnagyaként** Szombathelyen állomásozott a harmincas évek végén. Édesanyámmal – aki ma 97 éves, és velünk él, hála istennek – megismerkedtek, egymásba szerettek, és 1941-ben összeházasodtak. Egy évre rá megszületett Gábor bátyám, újabb egy év múlva Balázs, 1945. április 5-én pedig világra jöttem én. És miért éppen Vasváron? Édesapám a fronton harcolt – kilenc nappal a megszületésem előtt fogságba esett, és csak 1949-ben szabadult, négyéves voltam, amikor megismertem –, nagyapám a velem várandós anyámmal s a két kicsi gyerek bátyámmal menekült a szovjetek elől. Vasváron jöttek rá anyámra a szülési fájdalmak, abban az épületben, ahol 1664. augusztus 10-én aláírták a vasvári békét. No nem a díszteremben láttam meg a napvilágot, ahol a béke megkötött, hanem – a családi legendárium szerint – az egyik melléképületben. Pesten nőttem fel, de igazából büszke vagyok a vasvári kötődéseimre, és boldog, hogy díszpolgárunknak fogadtak.”